నీలి నీడలు

రచన: సూర్యారావు.

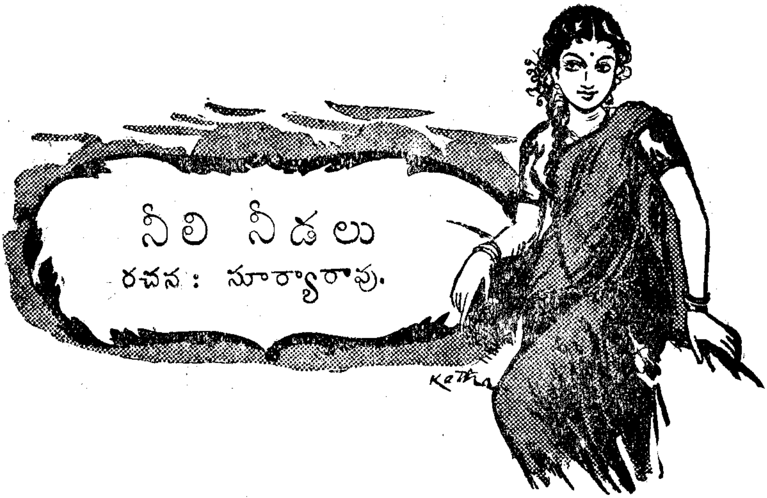

మేడపై అంచుమీద ఒకనీడ నడిచి చివరకు వచ్చింది. అక్కడకు వచ్చి సందేహిస్తున్నట్లు ఆగింది. ఆగి కిందికి చూసింది. అంత ఎత్తునుంచి కిందికి దూకితే...! ఆకస్మికంగా నాకు సందేహం కలిగింది. చేతిలోనికలాన్ని టేబిలు మీదపెట్టి, టెరేస్‌మీద వెలుతురు ప్రసరించని ప్రదేశంలోకి వచ్చి-ఎదురుగా వున్న ఆ మేడకేసి చూస్తూ నుంచున్నాను. ఎవరో మగవాడే! అతని కదలికలను బట్టి ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నిస్తున్నాడని ఊహించాను. పాపం! అతని జీవితంలో ఆత్మహత్యకు పురికొలిపే సంఘటన లేం జరిగాయో! అతని హృదయం ఎంతగానో గాయపడి వుండాలి. లేకపోతే నిండు ప్రాణాన్ని నిలువునా తీసుకోడానికి ఉపక్రమించడు. అంతులేని ఆలోచనలతో అల్లాగే నిలబడిపోయాను. అతను ఏక్షణంలోనైనా మేడమీదినుంచి క్రిందికి దూకెయ్యవచ్చు. ఇవేళ నాకళ్ల ముందు ఓ ఘోరకృత్యం జరగబోతున్నది. నావొళ్ళు జలదరించింది. చూస్తూ చూస్తూ ఆ మనిషిని చావనివ్వడం ఘోరం అనిపించింది. అతను యింకా మేడచివరి అంచుమీద రాతివిగ్రహంలా కదలకుండా నుంచుని వున్నాడు. బహుశా చివరిసారి దైవప్రార్థన చేసుకుంటున్నాడేమో! ఆ యింట్లో వున్న వాళ్ళను లేపి యీ విషయం తెలియజేస్తే అతన్ని తాత్కాలికంగా ఆత్మహత్యా ప్రయత్నంనుంచి తప్పింపవచ్చు.

రెండవ అంతస్థులోకి చూశాను. ద్వారానికీ కిటికీలకూ కర్టెన్సుకట్టి వున్నాయ్. ఆ కర్టెన్సులోంచి బయటకు నీలికాంతి ప్రసరిస్తోంది. డోర్‌కర్టెన్ మీద ఒకనీడ కనిపిస్తోంది. ఆ నీడకు పొడుగాటి వాలు జడవుంది. చేతిలో పుస్తకంవుంది. యీ లోకంతో సంబంధం లేనట్లు కుర్చీలోకూర్చుని హాయిగా చదువుతుంటోంది. పాపం! ఆమెకు మూడవ అంతస్థుమీది వ్యక్తిచేసే ఆత్మహత్యా ప్రయత్నం తెలీదు. తెలిస్తే అంత ప్రశాంతంగా కూర్చోగలదా!

యింతలో మరో నీలినీడ గదిలో ప్రవేశిస్తున్నట్లు కనిపించింది. లాల్చీ, పంచె కనిపిస్తున్నందువల్ల యిప్పుడు ప్రవేశించిన మనిషి మగవాడని గుర్తించాను. ఆ నీడ బరువుగా కదిలి కుడిప్రక్కకు పోయి అదృశ్యమయ్యింది. ఆమె లేచింది. చివాలున ఎడమప్రక్కకు పోయి అదృశ్యమయ్యింది. అదేదో స్వప్న భూమిలా కనిపించింది.

యింతలో ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నిస్తున్న వ్యక్తి జ్ఞాపకంవచ్చాడు. మూడవ అంతస్థుకేసి చూశాను. ఆశ్చర్యం! అతను అక్కడలేడు. నేను పరధ్యానంగావున్న సమయంలో కొంపదీసి క్రింద పడలేదుకదా! నాసందేహానికేమీ ఆస్కారంలేదు. ఇంత ఎత్తు నుంచి మనిషి క్రిందికి దూకితే శబ్దంకాదా? అతను ఆత్మహత్యా ప్రయత్నాన్ని విరమించి లోనికి వెళ్లిపోయి వుంటాడు. రెండవ అంతస్థులో ప్రవేశించి కుడివైపు అదృశ్యమైన నీడ అతనిదే అని ఊహించి తృప్తిపడ్డాను. యిక ఆ రాత్రి నేను ప్రారంభించిన కథను పూర్తి చెయ్యలేక పోయాను. దీపం ఆర్పి నిద్రపోయాను.

మర్నాటి టపాలో రాజారావు దగ్గరనుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. దానిలో వాడు రాసిన యీ మాటలు నాలో కలవరాన్ని కలిగించినై.

"—ఒక్కొక్క సమయంలో నాలో ఎంతో ఉత్సాహం కలుగుతుంది. ప్రపంచంలో నేను సాధించలేని కార్యమంటూ ఏదీలేదనిపిస్తుంది. నేను అతి దగ్గర భవిష్యత్తులో ఏదో గొప్పవాణ్ణి అయిపోతున్నట్లుగా భావించుకుంటాను. యిక అక్కడి నుంచి జీవితమంతా ఆనందమయంగా గడపొచ్చుని- తీరని కోరికలన్నీ తీరి పోతాయని దృఢమైన విశ్వాసం కలుగుతుంది. కాని మరికొన్ని సమయాల్లో నేను వట్టి అసమర్థుణ్ణని — నేనేమీ సాధించలేనని—

ఇంతకుపూర్వం రష్యాలో గర్భస్రావాలు నేరాలుగా పరిగణించబడుతూండేవి. 1954 ఆగష్టు 5-వ తారీకున గర్భస్రావం చేసుకోవటం నేరం కాదనే చట్టం అమల్లోకి వొచ్చింది.

పూర్వం ఒక్క వైద్యసలహా మీద తప్ప గర్భస్రావం జరగకూడదనే చట్టంవుండేది. ఇప్పుడు ఇష్టానుసారం గర్భస్రావం చేసుకోవొచ్చు. ఐతే ఎవరూ స్త్రీలను గర్భస్రావం చేసుకోమని వొత్తిడి చేయరాదు.

మరోపక్క బిడ్డల్ని కనటాన్ని సోవియట్ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తోంది. పదిమందీ, అంతకన్న ఎక్కువ బిడ్డల్నికన్న తల్లుల్ని 'వీరమాతలు'గా గౌరవించటం నేటికీ వుంది.

ఎన్నాళ్లు బ్రతికినా యీ జీవితం నిరర్థకం అని—నాలో నిస్పృహా, నిరాశా కలుగుతాయి. యీ జీవితాన్ని బలవంతంగా ముగించుకోవడమే మంచిదనిపిస్తుంది. మనసు విప్పి చెప్పుకోడానికి నీకంటే నాకెవరూ లేరుగనక నా సమస్యలను నీకు తెలియజేసి నిన్నుకూడా బాధ పెట్టవలసి వస్తోంది.'

పాపం! రాజారావు నరాల బలహీనతతో బాధపడుతున్నాడని తెలుసుకున్నాను. నరాల బలహీనతనుంచి వాడిని తప్పించకపోతే ఏ క్షణంలోనైనా వాడు ఆత్మహత్య చేసుకోవచ్చు. వాణ్ణి కొంతకాలం యీ ప్రశాంతమైన ప్రదేశంలో వుంచితే బలహీనత నుంచి కోలుకుంటాడేమోనని తలిచాను. వెంటనే బయలుదేరి రమ్మని ఆ రోజే తిరుగు టపాలో రాజాకు ఉత్తరం రాశాను.

ఆ రాత్రికూడా పై అంతస్థు మీద నీడ కనిపించింది. నిండు ప్రాణాన్ని తీసుకోగల గుండె ధైర్యం అతనిలో లోపించి వుండాలి. లేకపోతే అతను యీ రోజుకూడా మేడచివరి భాగానికి వచ్చి కళ్లప్పగించి చూస్తూ ఎందుకు వూరుకోవాలి? ఒక వేళ కళ్లు మూసుకునే ఉరకడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడేమో? రెండవ అంతస్థులో యధాప్రకారం నీలికాంతి ప్రసరిస్తోంది. నీలినీడ పుస్తకం చదువుకుంటోంది. ఆమె ఎవరు? అతనెవరు? ఆమెలో ప్రశాంత చిత్తం, అతనిలో చంచలత్వం ఎలా ఏర్పడినై? యీ తీరని సందేహాలు నాలో అలా కొంత కాలం నిలిచిపోయినై.

వారంరోజుల తరవాత రాజారావు వచ్చాడు. జబ్బుపడి లేచినవాడిలా చాలా బలహీనంగా వున్నాడు. గడ్డం మాసివుంది. ఎప్పుడూ చక్కగా ముస్తాబై అందంగా వుండే రాజారావు ఇలా ఎందుకు మారిపోయాడో నాకే ఆశ్చర్యంగా వుంది.

'నాకు వొంట్లో సరిగా లేదు. కొంతసేపు విశ్రాంతి తీసుకోవాలి. నారూమ్‌కు పోదాం నడు!' అన్నాడు రాజారావు.

నేను ఆఫీసు పని వేగం ముగించుకొని రాజారావుతో బయలుదేరాను. యిల్లు చేరుకునే సరికి బాగా చీకటి పడింది. యిద్దరం స్నానం, భోజనం

'ప్రణయమా? చాలామంది చెప్పగా విన్నాను. పుస్తకాల్లో చదివాను- కాని నిత్యజీవితంలో అనుభవించేందుకు ఆ ప్రేమ దొరకదేం? నాలాటి ఇరవై ఏళ్ల స్త్రీని, నీలాటి అరవై ఏళ్ళ పురుషుడు వివాహమాడి తాను హృదయపూర్వకంగా ప్రేమిస్తున్నట్లు చెపుతాడు, ఐతే భార్య నలెగాక, కుమార్తెవలె ప్రేమించ గలిగిననాడు, నాకు ప్రేమమీద నమ్మకం కుదురుతుంది!'

—బాల్జాక్.

ముగించి కూర్చున్నాం. చల్లని గాలి మనసుకు ఆహ్లాదాన్ని కలిగిస్తోంది.

ఎదుటి మేడవైపు చూపిస్తూ రాజారావుతో యిలా అన్నాను. 'ఆ మేడలో ఎవరో ఒక ఆడదీ ఒక మగవాడూ వున్నారు. వాళ్లిద్దరూ వేరువేరు ప్రక్కతుల్లా కనిపిస్తాయి. రెండవ అంతస్థు కేసి ఒకసారి చూడు!'

యిద్దరం అటు చూస్తూ నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాం. రెండవ అంతస్థులో ఆమె ప్రశాంతంగా చదువుకుంటోంది. ఆమె అందమైనదీ కానిదీ తెలియదు కాని, అవయవ పుష్టిగల మనిషి అనిమాత్రం తెలుస్తోంది: నేనింకా ఆ నీలినీడ వైపే చూస్తున్నాను. యింతలో రాజారావు కంగారుగా 'ఒరేయ్! వాడెవడో మేడ మీది నుంచి కిందికి దూకేస్తున్నాడు!' అని అరిచాడు.

'నువ్వేం తొందరపడకురా! వాడెవడో మీ అన్నయ్యలా వున్నాడు. రోజూ మేడకొసకు వస్తాడు. క్రిందికి గెంతడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. తిరిగి ప్రయత్నాన్ని విరమించుకొని లోనికి పోతాడు. వాడూ బహుశా నీలా నరాల బలహీనతతో బాధపడుతూ వుండాలి!' అన్నాను.

'అర్థం లేకుండా మాట్లాడుతున్నావు. నరాల బలహీనత వున్నంత మాత్రాన మనిషి చావడానికి ప్రయత్నిస్తాడా?' అన్నాడు రాజారావు కోపంగా.

తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తాడు నరాల బలహీనత వున్న మనిషి ప్రతిచిన్న ఘటనకూ నిరుత్సాహ పడతాడు తను అధఃపాతాళంలోకి తొక్కబడుతున్నట్లు భావించుకుంటాడు. ఆనందాన్ని విచారాన్ని కూడా భరించలేడు.'

'ఆ మేడలో వుంటున్న వాళ్ళెవరో నీకు తెలుసా?'

'వాళ్ళ గురించి నాకేం తెలీదు. ఉదయం ఆఫీసుకు పోయి పూళ్ళోతిరిగి భోజనం చేసి వచ్చేసరికి రాత్రి 9 గంట లవుతుంది. వాళ్ళెవరో వాళ్ల గురించి తెలుసుకునే అవకాశమే నాకు కలగ లేదు' అన్నాను.

ఏదో దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్న వాడిలా రాజారావు అలాగే కూర్చుండి పోయాడు.

★

రాజారావు వచ్చిన దగ్గరనుంచీ నాకు కాలక్షేపానికి లోటులేకుండా పోయింది. రోజూ సాయంత్రం 5 గంట లయ్యేసరికి బీచికిపోయి మాట్లాడు

> 'ఈ స్త్రీలు నటకురాండ్రు. జీవితంలో ఒక్క ప్రేమను తప్ప వేరేమీ నటించవలసిన అవసరం వారికిలేదు. కేవలం యాంత్రికంగా బతకగలరు. తమాషా-వారు తమ నటనతో, ప్రసిద్ధ నటనా దురంధరుల్నికూడా మోసపుచ్చ గలరు!'
>
> —బాల్జాక్.

కుంటూ కూర్చునేవాళ్లం. హోటల్లో భోజనంచేసి రాత్రి 8 గంటలకు యిల్లు చేరుకునేవాళ్ళం. రాజారావు యీ వారం రోజులలోనూ బాగా కోలుకున్నాడు. వాడిని ఒక్క క్షణంకూడా ఖాళీగా కూర్చోనిచ్చేవాణ్ని కాను. ఆనందాన్ని, ఉత్సాహాన్ని కలిగించే పుస్తకాలుయిచ్చి చదవమనేవాణ్ని. సాయంత్రం వేళ, రాత్రులు నాతో-నేను ఎక్కడకు వెడితే అక్కడకు తీసుకువెడుతూ వుండేవాణ్ని. యీ చికిత్సవల్ల వాడిలో చాలా గుణం కనిపించింది.

నేను చేసిన చికిత్సవల్ల కలిగిన సత్ఫలితానికి నాలో నేను సంతోషించే సమయంలో రాజారావు ఆకస్మికంగా మాయమయ్యాడు. నేను చాలా కలవరపడ్డాను. కొంపదీసి సముద్రంలో దూకెయ్యలేదు కదా? ఎంతో జాగ్రత్తగా పువ్వుల్లో పెట్టినట్లు మనసు నొవ్వకుండా చూస్తూవుంటే ఆత్మహత్య చేసుకోవలసిన అవసరం ఎందుకు కలిగింది? నేను లేని సమయంలో పాత సంఘటన ఏదో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని నిస్పృహతో బాధపడి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడేమో! నాలో ఎన్నో సందేహాలు కలిగాయి. వాణ్ని యీ వూరు రప్పించకపోయినా బ్రతికి బాగుండే వాడేమో? నాలో నేను చాలా బాధపడ్డాను. మనసు చలించి ఎక్కడికైనా పోయాడేమో తిరిగివస్తాడని ఆశించాను.

ఆ రోజూ రాలేదు ఆ మర్నాడూ రాలేదు.

నేను చేసిన స్వయం కృతాపరాధానికి నాలో నేను బాధపడుతూ నాలుగురోజులు గడిపాను. యీ మధ్య ఎదుటిమేడపై అంతస్థుమీద ఆత్మహత్యకు ప్రయత్నించేవ్యక్తి కనిపించడం లేదు. కాని రెండవ అంతస్థులో ఒక నీడకుబదులు రెండు నీలినీడలు కనిపిస్తున్నై. ఆమె మునుపటిలా దీక్షగా పుస్తకం చదవడంలేదు. రాత్రి 9 గంటలయ్యేసరికి మగవాడి నీడ మేడమీదికి వొస్తోంది. స్త్రీ నీడ అతన్ని ఆప్యాయంగా తన చేతుల్లోకి తీసుకుంటోంది. ఆ భార్యాభర్త లిద్దరూ రాజీపడ్డారని వూహించాను. అటునుంచి నా దృష్టిని మళ్లించి రాజారావు గురించి ఆలోచించేవాణ్ని.

రాజారావు మొదటినుంచీ విచిత్రమైన మనిషి. ఏ క్షణంలో ఎలా వుంటాడో ఎవరికీ తెలీదు. యిలాంటి విచిత్రమైన తత్త్వంగల మనుషులు అరుదుగా వుంటారు. లేకపోతే ఏ మనిషి చూస్తూ చూస్తూ ప్రాణం తీసుకోవడానికి సిద్ధపడతాడు?

ఎవరైనా ఎక్కడైనా ఆత్మహత్య చేసుకున్నారనే వార్తలు కనిపిస్తాయేమోనని వార్తాపత్రికలలో వెదికాను. విషంత్రాగి ప్రాణత్యాగం చేసినవాళ్ళ

ఏ దేశంలోనూ కనిపించనంత విపరీతంగా జపాన్‌లో ఆత్మహత్యలు జరుగుతవి. 1954 జనవరి – మే నెలల మధ్య జరిగిన ఆత్మహత్యల సంఖ్య 8,095; అంటే సరాసరిన రోజుకు 54!

వరైనా వున్నారేమోనని హాస్పిటలుకు ఫోన్ చేశాను. యీ వారంరోజుల్లోనూ ఆత్మహత్యలకు సంబంధించిన వార్తలు పేపర్లలోనూ పడలేదు: హాస్పిటల్ లోనూ ఎవరూ చావలేదు.

యిక రాజారావు గురించి నిరాశ చేసుకోవడం కంటే నాకు గత్యంతరం లేక పోయింది. ఆ రాత్రి తీరికగా కూర్చుని స్నేహితులందరికీ యీ విషాద వార్త తెలియజేస్తూ—వాళ్ళెవరి దగ్గర కైనా రాజారావువస్తే నాకు వెంటనే తెలియజెయ్యమని కోరుతూ — ఉత్తరాలు రాయడం ప్రారంభించాను. యింతలో ఎవరో వీధితలుపు గట్టిగా కొడుతున్న చప్పుడు వినిపించింది. ఏ టెలిగ్రాం అయినా వచ్చిందేమోనని తొందరగా మేడదిగి వీధి తలుపు తెరిచాను. ఆశ్చర్యంతో అలాగే నిలిచిపోయాను.

"దెయ్యం పట్టిన మనిషిలా అలా చూస్తావేరా?" అన్నాడు రాజారావు వీధి తలుపువేసి లోనికి వస్తూ.

చిక్కి శుష్కించి పోయి వుండే రాజారావు కొత్త పెళ్లి కొడుకులా తయారై వచ్చాడు. లోపలికి పోయిన చెక్కిళ్లు కొత్త రక్తం పట్టి పైకి వచ్చాయి. మనిషి కొంచెం పుష్టిగా వున్నాడు. మాసిపోయిన బట్టలతో మాయమైన మనిషి సిల్కులాల్చీ, సిల్కు పరాయితో యిప్పుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. మత్తుగొలిపే సెంటు వాసన — తాంబూలంతో ఎఱ్ఱనైన పెదాలు - యీ వారంరోజుల కాలంలో యింత అద్భుతమైన మార్పు ఎలా సాధ్యమయిందా అని నాలో నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది.

"నేను చాలా అదృష్టవంతుణ్ణవుతానని నాకు చిన్నప్పటి నుంచీ ఓ నమ్మకం వుంది. యిన్నాళ్లకు నీ దయవల్ల నా కోరిక నిజమయింది."

"అంటే?" మరింత ఆశ్చర్యపోతూ ప్రశ్నించాను.

"రా! పైకిపోయి మాట్లాడుకుందాం!" తాపీగా అన్నాడు రాజారావు.

యిద్దరం మేడమీద కూర్చున్నాం. రాజారావు సిగరెట్ వెలిగించి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

"నువ్వు నాకు చాలా ఉపకారం చేశావురా! లేకపోతే నేనా ఎదుటి మేడకేసి దృష్టి మళ్ళించకుండా వుండేవాణ్ణి. నువ్వు చెప్పినప్పటి నుంచీ నాలో నేను చాలా ఆలోచించాను. ఆ మేడలో ఎవరు వుంటున్నారు? ఎందుకలా విభి

'జైలులో వుండటం కన్న, అనారోగ్యంగా వుండటం పెద్ద నేరాన్ని చేసినట్లు రుజూ చేస్తుంది; మొదటిది మానవ నిర్మితమైన చట్టాన్ని ధిక్కరించటంవల్లా, రెండోది భగవత్ నిర్మితమైన చట్టాన్ని ధిక్కరించటంవల్లా ప్రాప్తించటమే కారణం.'

న్నంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు? వేగంగా అసలు విషయం తెలుసుకోవాలనే బుద్ధి పుట్టింది. పగలంతా ఒంటరిగా కూర్చుని మేడకేసిచూస్తూ వుండే వాణ్ణి. ప్రతి రోజూ మిట్ట మధ్యాహ్నం ఒక వ్యక్తి ఆ మేడలోంచి బయటకు వచ్చేవాడు. ఏభై యేళ్ల మనిషిలా కనిపిస్తాడు. లావుగా బలంగా వుంటాడు. ఎక్కడికో పోయి - ఒక గంట పోయిన తరవాత - తిరిగి వచ్చేవాడు. అంత వరకూ ఆ యింట్లోవున్న స్త్రీ నాకు కనిపించలేదు. ఆమె ఎలా వుంటుందో చూడాలన్న కుతూహలం నాలో ఎక్కువ కాసాగింది. ఒక నాడు అతను బైటకు వెళ్లగానే ఆమె తలుపు తెరిచి రోడ్డుకేసి చూసింది. ఒక్కసారిగా నా హృదయం స్పందించింది. ఆమె లలిత!

'ఎవరూ? లలితా?' అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

లలిత మాతో కలిసి చదువుకొంది. ఆరోజుల్లో లలితా రాజారావుల మీద ఎన్నో పుకార్లు వుండేవి. వీడికి లలిత అంటే ప్రాణం. కాని వీడి ఆశ నిరాశ చేసి వాళ్ళకుటుంబమే మావూరు విడిచి పెట్టి పోయింది. ●

'చెప్పేది పూర్తిగా వినరా!' అన్నాడు చిరాగ్గా, సిగరెట్టు గట్టిగా పీల్చి తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఆమె మన మేడమీదికి చూసింది. మాయిద్దరి చూపులూ కలుసుకున్నాయ్. ఆమె తలుపు చప్పుడయ్యేట్లు గట్టిగా వేసి లోనికి వెళ్ళిపోయింది. కాని ఉత్తర క్షణంలోనే మేడమీదికి వచ్చి తెర తొలగించి నాకేసి చూడసాగింది. గుండ్రని ముఖం ఉంగరాల జుత్తు సందేహం లేదు. ఈమె లలితే! ఈ అయిదేళ్ళలోనూ బాగా మారిపోయింది. కొంచెం లావయింది. దూరంగా వున్నందు వల్ల ఆమె అంత స్పష్టంగా కనిపించడం లేదు. ఆమెకేసి రెప్పవాల్చకుండా చూస్తూ పరిచయ సూచకంగా చిరునవ్వు నవ్వాను. ఆమె వెంటనే నా కుశల ప్రశ్నకు చిరునవ్వుతో జవాబిచ్చింది. నా సందేహం పూర్తిగా తొలగి పోయింది. నేను వస్తున్నానని సౌజ్ఞ చేశాను. ఆమె రావద్దని తిరిగి సౌజ్ఞ చేసింది. నేను నిరాశతో కుర్చీలో కూలబడ్డాను. ఆమె లోనికి వెళ్లి పోయింది. ఆ మర్నాడు అతను బైటకు వెళ్ళిపోగానే ఆమె మేడమీది తెర తొలగించి నాకేసి చిరునవ్వుతో చూసింది. నేను వస్తున్నానని తిరిగి సౌజ్ఞ చేశాను. యీసారి ఆమె రమ్మని చెయ్యి వూపింది. చీకటి నిండివున్న నా హృదయంలో ఒక్కసారిగా వెయ్యి జ్యోతులు వెలిగించినట్లయ్యింది. వేగంమన మేడదిగి ఎదుటి మేడదగ్గరకు వెళ్ళాను. తలుపు తెరచే వుంది. తొందరగా లోనికి ప్రవేశించి, తలుపు గడియ

'భర్త ఎప్పుడూ భార్య కన్న ముందుగా, నిద్రపోకూడదు; ఆమె తరువాత మేలుకోనూ రాదు.'

—బాల్జాక్

వేసి, కొట్టుకుంటున్న గుండెలతో మేడ ఎక్కాను. గదిచుట్టూ తెరలు కట్టి వున్నాయ్. గదిలో మసక చీకటిగా వుంది. నాకేదో స్వప్నంలా వుంది. నా కళ్లు చలిస్తున్నాయ్. ఏవస్తువునూ సరిగా చూడలేక పోతున్నాను. కదలకుండా ఆమె సోఫాలో కూర్చుని చిరునవ్వుతో చూస్తోంది. ఒక్కసారిగా ఆమెను నా హృదయానికి హత్తుకొని "ఎన్నాళ్ళకు కనిపించావ్ లలితా?" అన్నాను. ఆమె ముఖాన్ని దగ్గరకు తీసుకొని బెదురు చూపులు చూస్తున్న ఆమె కళ్ళల్లోకి చూశాను. ఒక్కసారిగా నా శరీరం అంతా భయంతో ముకిలించుకుపోయింది. ముచ్చెమటలు పోశాయి. ఆమెను నా కౌగిలిలోంచి విడిచిపెట్టి దూరంగా నుంచున్నాను. ఆమె లలిత కాదు!!!'

"అరె! ఆమె లలిత కాదూ!" అన్నాను మధ్యలో అందుకొని ఆశ్చర్యంతో.

"కాదు. కాని అన్నీ లలిత పోలికలే! దూరాన్నుంచి గుర్తించలేక పోయాను." ఒక క్షణం ఆగి-మరో సిగరెట్ వెలిగించి-తిరిగి చెప్పడం ప్రారంభించాడు రాజారావు.

'ఆమె లలిత కాదు, సుభద్ర. ఆమెను వదిలి నేను దూరంగా నుంచోవడం చూసి ఆమె ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించింది. 'ఏం! అలాభయపడుతున్నారేం'?

'పొరబాటు జరిగింది. క్షమించాలి! నా స్నేహితురాలు లలిత అనుకున్నాను' అన్నాను బ్రతిమాలే ధోరణిలో.

'మిమ్మల్ని ఆహ్వానించినందుకు మీరే నన్ను క్షమించాలి.' అందామె నాకు మరింత దగ్గరగా వచ్చి.

యీ విధంగా సుభద్రకూ నాకూ గాఢమైన పరిచయం కలిగింది. ఆరోజు మొదలు ప్రతిరోజూ అతను బైటకు పోగానే నేను లోనికి వెళ్లి ఒక గంట వుండి వొచ్చేవాణ్ని.' ఆగాడు రాజారావు.

'యింతకూ అతనెవరో చెప్పావ్ కావు!' అన్నాను.

'అతనా? అతను ఆమె భర్త! సుభద్ర మొదటినుంచీ తన కోరికలన్నీ తీర్చగల పెద్ద ఉద్యోగి నయితేకాని పెళ్లిచేసుకోనని పట్టుపట్టిందట. తీరని ఆశయంతో పాతికేళ్ళ వయసు వచ్చేవరకూ అవివాహితగా వుండిపోయిందట. పెళ్ళికాదనే భయంతో ఆమె తల్లిదండ్రులు తొందరగా పెళ్లిచేశారు. చివరకు పెద్ద ఉద్యోగే దొరికాడు. కాని యీమెకు పెళ్లైన రెండేళ్ళకే అతను రిటైర్ అయిపోయాడు. రానురాను వాళ్ళలో మనస్పర్థ ఎక్కువై అతను చేతకాక ఆత్మహత్య చేసుకుంటానని బెదిరించే వరకూ పరిస్థితులు వచ్చాయి. కాని సుభద్రమాత్రం చలించలేదు. అతను అర్జంటు పనిమీద ఏదోవూరికిపోయాడు. యీ వారంరోజులూ ఆమె నన్ను బయట అడుగుపెట్టనివ్వలేదు. అతను

'నీ తాలూకు ప్రతిబింబం ఎదుటివ్యక్తి కళ్ళల్లో స్పష్టంగా కనిపించందే, ఆవ్యక్తి మోసగాడని ఎలా తెలుసుకోగలుగుతావు?'

యువేళే వచ్చాడు. అడుగో! పై అంతస్థుకేసి చూడు!'

పై అంతస్థుకేసి చూశాను. నీడ మేడ చివరకు వచ్చి నిలుచునివుంది. రెండవ అంతస్థుకేసిచూశాను. ఆ నీలినీడ నిశ్శబ్దంగా పుస్తకం చదువుకుంటోంది.

'ఓరోయ్ రాజారావు! నువ్వుచేసిన పనిలో ఎంతటి అవినీతి వుందో నీకు తెలుసునా?' ప్రశ్నించాను.

'నీతికానీ అవినీతికానీ నామనసును నా స్వాధీనంలో పెట్టుకోలేక పోయాను.' అన్నాడు రాజారావు.

'మనసును స్వాధీనంలో పెట్టుకోలేక పోయానంటే ఎవరూ హర్షించరు. మనం ఒంటిరిగా అడివిలో నివసించడం లేదు. యిది సమాజం. మనంచేసే ప్రతి పనీ సమాజానికి హాని కలిగించనిదిగా వుండాలి. ఆమె కట్టుబాట్లకు లొంగి వుండడానికి అంగీకరించి పెళ్లి చేసుకుంది. యిప్పుడు ఆమె నీసహకారంతో కట్టుబాట్లను భగ్నంచేసి సమాజాన్ని మోసగిస్తోంది. అన్ని చోట్లా యీ విధంగా జరుగుతూ వుంటే యిక వివాహ వ్యవస్థలో గౌరవం ఏం మిగులుతుంది? ఒకవేళ ఆమెకు ఆ భర్తమీద యిష్టం లేక పోతే విడిచి పెట్టి బహిరంగంగా నిన్ను పెళ్ళిచేసుకోమను. అప్పుడు నిజంగా, మీ సాహసాన్ని లోకం గుర్తిస్తుంది. దానివల్ల సమాజానికి మేలుకూడా కలుగుతుంది.” అన్నాను మందలించే ధోరణిలో.

వాడు ఒక క్షణం ఆలోచించి అన్నాడు.

“నువ్వు చెప్పింది నిజమే! ఆమెకు నేనంటే ఎంతో ప్రేమ. నా మాటకు ఎదురు చెప్పదు. రేపు వెళ్ళినప్పుడు ఆమె భర్తను విడిచిపెట్టి రమ్మంటాను.”

నేను అప్పుడేం తిరిగి మాట్లాడలేదు.

మర్నాటి రాత్రి నేను వచ్చేసరికి రాజారావు విచారంగా కూర్చుని వున్నాడు.

“ఆమె అతన్ని విడిచిపెట్టి రావడానికి యిష్టపడలేదు.” అన్నాడు దిగులుగా.

వాడి పరిస్థితికి జాలిపడి యిలా అన్నాను.

“ఆమె నీతో రావడానికి ఒప్పుకోదన్న విషయం నాకు ముందే తెలుసు. నీవు స్వయంగా విషయం అర్థం చేసుకోవడం కోసం నేను ముందుగా నీకేం చెప్పలేదు. ఆమె చాలా తెలివైనది. నీతో వచ్చి కష్టాలను అనుభవించేంతటి తెలివి తక్కువ మనిషి కాదు. ఆమెకు ఆ యింట్లో అన్ని సౌకర్యాలూవున్నాయి. ఎటొచ్చీ పురుషుడొక్కడే తగిన వాడు కాడు. నీలాంటి యువకులు వున్నంత కాలం ఆమెకు ఆసౌఖ్యానికి కూడా లోటు వుండదు. మన సమాజంలో అవినీతి నిలిచి వుండడానికి కారణం యిప్పటికైనా తెలిసిందా?” అన్నాను.

రాజారావు మాట్లాడలేదు. తనలో తాను బాధపడుతున్నాడని ఊహించాను. ఆ మర్నాడే తిరిగి రాజారావు మాయమయ్యాడు. యీ నాటికికూడా ఎక్కడవున్నాడో ఏమైపోయాడో నాకు తెలీదు. ఎదుటి మేడలో మాత్రం ఒక యువకుని నీలినీడ ఆమె నీడతో పాటు నాకు రోజూ కనిపిస్తోంది. ★